

THÂN-CHUNG

XUẤT BẢN MỖI BUÔN SÁNG

Chủ-nhiệm:
DIỄP-VĂN-KÝTòa báo:
Góc đường Filippini và Espagne
Số trang nòi: 324Chủ-bút:
NGUYỄN-VĂN-BA

VỤ GIẾT MONTEIL BAZIN

Hay là vân-dé nhon-còng

Giảm kia, chúng tôi đã thuỷt lúa chuyện « bô min » me. Cố ngoài lúa đang bùa me. Cố lúa đang đỗ người, hoặc lúa bón cho thành lâu, hoặc lúa mây anh rệp rằng mỏ. Góp huyền giông chuyện lời 19, nói nghe qua khôn g được. Thế mà trong lúa hàng trời, nó đã làm nào? Cả tản lilon và tinh tinh, nó đã làm cho thiên á ru ca sự sệt. Vậy là cày nén xét lại cho kỹ.

Trong đời vẫn minh này, chuyện « bô min » me min là mè muối dàn den, đầu phải là một chuyện là.

L — Chỗ thuỷt me

Ta có thể dùng phương pháp khoa-hoc và -hoc để chém là mè thuỷt độc. Nếu uông vào huỷt hít vào mè thi nó bắt con người nữa là mè say, mè hồn khuya, chỉ còn via đại (subconscious). Hồi khôn biết phái biến quấy, biến phái doan, biến lúp doanh động. Vìa dùi là cái bón, bón thô, mè bết mè không, biến rồi không, không gởi biến, ai biếu việc: gi cung lam, huống chi là kỵ em trong miếng giấy.

Trước khi đánh giày của người, ai cướp lúa uông rực làm mè. Trước khi ra trâu quan binh thường cho lanh say dặng lanh mèch cho đê. Lúc anh say à phiến nâm liêm diêm à Á-tô Cui-làng là lúc anh ta mè khôn còn via đại.

Nhà khoa-hoc và y học đời

nay chỉ bùa gi mè. Bùa gi mè không khác nào mè day. Bé mặt tốt bao nhiêu, thi bùa trai cũng xấu bao nhiêu. Nếu trên thế gian này có người nhân tam, đám đồ tiêra mà lợi dụng khoa-hoc, cũng chẳng khôn nghĩ gì.

Chúng tôi rất lợ, sao bọn « bô min » me min » được lúp do sang tinh này tinh kia thi hành cái tu luong độc á: của chúng nó. Anh em đồng bao nghĩ thử coi tại sao?

II. — Về phương diện

thân hồn.

Về phương diện thân hồn, (au point de vue psychique) chúng ta đã có dịp thấy tu luong người này truyều sang qua oé người họ.

Mỗi khi ta lấy cát đàm

đầu nước, cát đàm chìm mà trên mặt nước, ta còn thấy những vòng tròn càng lâu càng rõ ràng ra. Những cái vòng tròn đó, ách Tàu gọi là bá linh uyển ondes. Ta ngồi xa mà được nghe tiếng ca lanh lòi của ai kia, là bởi những tiếng ca hai kia cũng là bá linh tuyễn.

Nhiều nhà tâm-ly học nói rằng những tư tưởng của ta cũng là bá linh tuyễn nữa. Thôi-miền (ly phonisme) là một khoa học có thể chuyen sang tư tưởng người này qua óc người kia. Người biết dùng phép thôi miên, chỉ dùng cát đàm con mắt mà khiến người khác làm y theo mình. Thôi-miền phải mè, khiến cảm phái cảm, cho nót mè nói, khiến làm chí biến được. Mấy ông thầy tu tên Án-dô họ có phép lùi chết người rồi cho sống lại. Cách họ làm vẫn sai với luật của khoa-hoc và y học, nhưng họ cũng làm được cho.

Tôi viết bài này, không chì ý gi quảng cáo cho mấy người học thoái mè ên. Tôi cũ g không chì út gi mèo cho anh em chí em giữ những thói di doan huỷt-hoc: xiru này. Tôi chỉ

muốn cát nghĩa rằng những chuyện « bô min » me min » dùng bùa mè bùa lúp hoặc dùng phép thôi miên mà mè hoặc dàn lanh, không phải là dàn không thê cù. Đã có thê

có, thi trong cái đời kim tiền cát nghĩa này, bùa nhân lám kia cũng có tuệ lợi dụng đồng

nhau. Song rồi lại al ở nhâng

Thôi, đê nói chuyện có đao hót. Cát này tái lại rồi thi nghe có ba bón cắp đài đánh gươn với nhau. Song rồi lại al ở nhâng

ba kiêm duget bỏ một doan

Đó là không phái « nhạc lâm cho lanh lòn hòn thòn » mà

chánh là lười grom, lười grom già ngô.

Tôi lúi cát lây làm lá, là người Áu bây giờ Nam Nứ bình quyền sao mà nhà làm bùa kia lại không đánh grom với cát Paule France?

Song nay giờ đều là chuyện của họ.

Bây giờ qđ chuyen minh chời.

Gia tý như có một nhà bình phẩm Áu-nam nào chì mới

dầu phái riêng gi cho dân Áu-Việt. Xưa kia, bên Án-dô cũng đã xảy ra việc cướp người và bùa mè một cách đột.

Trong mấy tháng trời, náo động cả xú của ông Gandhi.

Bối với giông dàn da deo kia, tuy chánh phái Anh không có cái danh dạo đắc g, nhưng họ đã đem phép luật trừng trị bọn « bô min » nâm xưa, thi ta cũng nên khuyên cho họ một điểm.

Rồi đây chánh phái bảo hộ

để noi gưống chánh phái Anh

đóng tra xét và trừng lúp; bùa hít bùa người kia mè.

Nhưng sau đai bùa Tàu cát

lại rằng nêu chí làm như vậy

thì không bùa lúp chát nào, bởi vì những hàng hóa của Quảng

đông Quảng lúy chò qua bén

Pháp rát it.

Đại bùa Tàu biện luận rát

hang hít, hang hít đều nỗi đại

bùa Paup phải chịu phế bỏ

lúp nhúp thuế hàng hóa ở

Hàng Cảng chò qua nà.

Nhung đại bùa Tàu cũng không nghe.

Một trường tranh-nghị lại nòi

lén: Tàu tránh Pháp làm như

vậy là thiếu sự công bằng.

Kết-cuối đại bùa Pháp phái

thuởa-thờ Tàu một cách iron-ven

Kết quả cuộc hội nghị. — Tàu

hội-nghị này kết quả như vầy:

Tàu có thuật chuyện rằng, và

phía đông nước Tàu, xa cách

nhau 10.000 lý và bùa kia

Thiên-điền-binh-đương có

một thê giải khác mà

theo như trong sú Tàu chép thi

giông như bay giờ là lanh fallorpe và nước Mè lè-y-cò.

Lại có nói bùa ông thầy chò

đi qua đó trước Thiên-chò giáng

sinh. Nếu so sánh số Tàu đó với

mỹ quyền sách của những

người I-pha-nhì hối mới tacob

doig Mè-lè-y-cò thi về tục lệ và

các tin ngưỡng của dân bùa xú

bay giờ bay giờ là mè lè-y-cò.

Sau này sẽ có lão bùa nghịch thứ 9.

Làm. Vâ lại bay giờ ở bén Mỹ

có nhiều giông dân, tôn giáo gi

cũng hơi hơi giông đạo Phật

và lý thuyết rằng người Tàu đã

lúp thấy chòi thi cát chún

có là dâng cháng?

Mong rằng Chánh-phú Pháp sẽ noi gương Chánh-phú Anh xưa kia, tra xét và trừng trị những « bô min » « mẹ min » là quân buôn người vậy.

ƠI BẢN ỦÁI

Cái ý nghĩa hai chữ « thực dân »

Một lời của cụ Albert-Sarraut

Tin tức và việc kỵ diệu trắc Trung- Pháp

Chí em phải làm sao?

Tình hình cuộc hội nghị lần thứ tám

Về việc thương nghị của hai

hai bùa di nhau lại ở sở

Hàn-sú ở Thượng-hàn

đóng hội nghị lần thứ tám.

Ủa, vậy chòi cau phương-

ngôn Langsa: « La musique adoucit les mœurs! Nhã: làm

cho tinh tinh thuần hậu »?

Không, tinh tinh là tinh tinh

người ìi nghe, ìi xem kia, chòi

kép hót ìi lay dòn thi, mè

đêm, mè hát, mè đánh lúp

có bao giờ

không thèn hàn hàn

đóng hội nghị lần thứ tám.

Một là ta không tự biết

cát tình cảnh của ta, ta đương

phải nằm gai ném mặt mà

ta vẫn tòng là sung sướng

an nhàn!

Trong chí em ai đã cùng

em cùng xét cát hoàn cảnh

mình thì hàn hàn

rằng ta có ba điều khuyết

lớn: 1. Một là ta không tự biết

cát tình cảnh của ta, ta đương

phải nằm gai ném mặt mà

ta vẫn tòng là sung sướng

an nhàn!

Em đã cùng chí em nói về

cát hoàn cảnh cát chí em

mình. Nay em xin thè theo

cát hoàn cảnh đó mà cùng

chí em nói về bước đường

cát em phải làm sao?

Ngày hôm kia, báo La Dép-

che có đăng nót bài nhau để

chẳng bao giờ họ dám dâng cái

thủ đoạn họ đã đối đãi với người

đó mà ở với mình. Chẳng

phải họ chí minh. Song chánh

ngày nay đã nhớ có các top-chí,

ca: báo mè biếu rõ cát chán-

tường của việc thực dân.

Rồi pao là khen ông Alber-

Sarraut, nót là nhac đèn cát

non chao của ông L.-rd North-

clif. Song mè điều đó là

chuyện cát mè trai dài. Cát tài

viet văn của ông Albert Sarraut

còn ai không biết.

Cát abu Northcliffe mà co

người Mỹ có sang đây cũng

chẳng có đồng ý như lo

quốc: Solidarité humaine» mà

nói rằng: « Tát: cá nhon loài

phái có quyền mà hướng tất

cát tài vật, cá cát trên quâ đất

nhà. Cát câu này nó béo bùi với

cát còng sín. Nhưng nói cát

thuỷt-lợi, năm kia là cát

cát còng sín, thi thật là vò lè. Vòng lòi

lòi cát dạy rái phái, tôi cát lè

lèn vui mà nhận rằng của trên

trái đất này là cát chung của

PARIS.—KHẨM LỐN SHIGON

(lắp theo)

Tôi trái ý, dừng dắt kéo ghế cái khum nhà, xung quanh bị rúng bao từ phía. Thấy vật bài nghi đến người. Đầu vật, đầu chúng tôi làm công việc cho ý, người, thành suy nào ai biết trước. Tôi qua lại mấy lần không dịp nào đi Handy dặng. Khi tau ngừng không dưng lâu. Khi không dưng tiễn. Con người biết bao nhiêu sự minh uớc ao mà làm không được. Bay giờ ngồi đây chi tiếc, chi trách mắng một ngày kia còn trờ qua Tay được một lần nữa, họa may có đi Handy dược chẳng?

Hoặc di lên suối Lavinia cách Colombo chừng mười cây số. Người ta gọi rằng núi chí thiệt chàng bao cao. Khỏi mặt biển chàng vui chục thước. Tại đó có một cái nhà hàng to, ở trên mé biêa. Ngồi chơi uống rượu. Dưới chân mình sông húm Am-đun.

Xa-xa với thấy một chiếc tàu, một lần khởi dea.

Đi lên núi về cõi nguy giờ, di viêng chùa phật. Vô tốn chi phí cõi chùa, rong chùa thanh tịnh. Chính giữa phật Thích Ca tam dài. Từ đâu chí cõi rồng gần mươi thước. Hai bên tường rõ rẽ bình. Đây là khi Phật mới sinh ra. Cha mẹ nung niết lâm băng. Ở trong đèn dài rực rỡ. Tôi troi, tớ gái chẳng biếbao nhiêu.

Đây là khi Phật đã trọng. Vua cha cãi cho một cái đèn riêng. Phật muốn chi công rõ.

Đây là tri khi Phật đã có vợ con. Vợ ngồi tuyệt sắc gián n' An. Công phu mì nù hầu hạ, có náo cõi đẹp, có náo cũng biết đòn đòn ca xang.

(Còn nhau).

Hát bài luro'ng

Thanh niên lập chí Sadec. Bạn hát toàn là của anh em học sinh ở Sadec học Saigon, lập bài dã lău có di hát dã lău liền trại cho học trò khô gian khấp Lục-hầu đều được đồng-bảo khen ngợi và quê rõ:

Nay nhau dịp lèn lụu trường Saigon nên bắt giáp cho Hội Tương-lê Sadec 3 dem (28 Février, 1er và 2 Mars 1929) tại rạp Thành-Xương của Ông phủ Cần.

Kính mời quý Ông quý bà đến xem trước múa vui sau để giục lòng anh em chúng tôi trong việc làm nghĩa.

Có dù son thấy theo kiêm thời, dù mới và có cô Phụng Hà nữ học sinh thủ vai tuồng chánh.

Nay kính mời

NỘI KHÔ CỦA DÂN

Một đoạn minh oan

Chúng tôi là dân làng Tân-thới-lử, tổng Long-tuy-thượng, hệt Giadinh; dường bị một sự oan khúc, tôi là thê thảm.

Tôi trái ý, dừng dắt kéo ghế cái khum nhà, xung quanh bị rúng bao từ phía. Thấy vật bài nghi đến người. Đầu vật, đầu chúng tôi làm công việc cho ý, người, thành suy nào ai biết trước. Tôi qua lại mấy lần không dịp nào đi Handy dặng. Khi tau ngừng không dưng lâu. Khi không dưng tiễn. Con người biết bao nhiêu sự minh uớc ao mà làm không được. Bay giờ ngồi đây chi tiếc, chi trách mắng một ngày kia còn trờ qua Tay được một lần nữa, họa may có đi Handy dược chẳng?

Hoặc di lên suối Lavinia cách Colombo chừng mười cây số. Người ta gọi rằng núi chí thiệt chàng bao cao. Khỏi mặt biển chàng vui chục thước. Tại đó có một cái nhà hàng to, ở trên mé biêa. Ngồi chơi uống rượu. Dưới chân mình sông húm Am-đun.

Xa-xa với thấy một chiếc tàu, một lần khởi dea.

Đi lên núi về cõi nguy giờ, di viêng chùa phật. Vô tốn chi phí cõi chùa, rong chùa thanh tịnh. Chính giữa phật Thích Ca tam dài. Từ đâu chí cõi rồng gần mươi thước. Hai bên tường rõ rẽ bình. Đây là khi Phật mới sinh ra. Cha mẹ nung niết lâm băng. Ở trong đèn dài rực rỡ. Tôi troi, tớ gái chẳng biếbao nhiêu.

Đây là khi Phật đã trọng. Vua cha cãi cho một cái đèn riêng. Phật muốn chi công rõ.

Đây là tri khi Phật đã có vợ con. Vợ ngồi tuyệt sắc gián n' An. Công phu mì nù hầu hạ, có náo cõi đẹp, có náo cũng biết đòn đòn ca xang.

(Còn nhau).

Thi-văn

Cẩm hưng (gởi cho bạn)

Thé cuoc phiêu trò khéo liêu lung!
Biết đâu ta phải, biết đâu chẳng?
Kia gương nhơn sự khôn bay tỏ,
Nợ chuyen trần-gian khó nói nang.
Nhưng khach tài-tinh thường phải lụy,
Ma tranh vân cầu lại thêm dâng.
Thói trông chư tạo càng vồ ịch,
Bé kia khở ai lắp được bằng?

H. T. V. S. L.

Cuộc xô sô

2.080.000

Sang ngày 1er Février 1929 tại nhà Đông-dương ngân hàng đã mở-uỷ xô sô công khai 2.080.000. Nutzung số sau đây: toàn

tien lại:

4.827	11.407	23.624	29.508
37.961	27.870	26.825	5.137
28.793	36.613	15.403	21.349
11.318	3.670	31.507	17.880
1.688	5.427	36.000	35.278
29.728	35.711	23.249	41.080
2.497	38.703	38.091	19.439
31.071	11.737	0.753	18.688
10.690	35.270	21.858	31.935
16.858	6.130	31.142	4.574
22.223	30.818	3.519	12.038
38.713	19.912	20.148	35.408
5.213	27.359	6.152	6.408
8.201	22.292	30.064	15.551
22.171	16.734	31.268	17.434
30.997	23.389	18.587	19.972
17.227	12.194	7.055	36.119
17.441	26.544	34.762	—
1.215	20.914	28.882	26.509
12.887	26.213	32.232	40.196
30.167	13.403	31.073	36.202
6.032	6.856	8.319	9.311
33.414	10.356	40.145	29.381
12.077	29.729	7.267	33.365
31.143	3.275	26.397	35.149
8.963	30.839	11.962	25.681
15.723	23.431	35.619	12.213
10.943	14.072	29.965	31.049
10.571	4.788	23.370	1.243
78	34.087	23.050	35.042
37.512	11.450	18.268	33.606
26.209	5.806	31.928	26.726
22.053	35.971	24.376	15.711
5.290	8.445	4.026	6.740
29.184	19.093	9.564	15.568
34.867	29.102	11.385	3.301
45.102	2.819	24.328	36.902
3.004	7.601	28.600	32.190
21.767	7.188	26.679	33.045
18.014	2.597	26.624	5.868
13.530	14.501	33.451	10.070
11.542	1.504	18.627	35.203
34.212	8.118	14.877	—

Chẳng qua bây mưu gian, iô công lý, mà trả tư thù. Ông khôn như vầy khô sở cho chúng tôi là kẽ nòng phu lương-thiện.

Vậy xin quan trên soi xé, cho hồn. Chúng tôi dược nhờ,

Nay bẩm,

14 người đồng ký tên.

Chắc điều hiếu con đù

鳴香
煙

Quốc-dân-dâng

Tổng-số dâng-viên của trong khắp nước Tàu

Quảng-dâng — 4 vạn 3 ngàn

877 người.

Trực-lệ — 1 vạn 2 ngàn,

207 người.

Chết-chieng — 1 vạn 1 ngàn

675 người.

Giá-giá — 9.378 người.

Quảng-tây — 6.359 người.

Hà-nam — 6.243 người.

Sơn-tây — 6.158 người.

An-tuy — 4.976 người.

Hồ-bà — 1.570 người.

Cam-túc — 1.561 người.

Sơn-dông — 7.26

Hồ-Nam — 215 —

Tuy-iên — 934 —

Sát-cáp-Nhĩ — 358 —

Nam-kinh — 3.723 người.

Thượng-Hải — 5.463 —

Quảng-chau — 7.411 —

Hau-khau — 5.591 —

Thieu-Tau — 769 người.

Hội-Ninh-Hộ-Cảng — 359 —

Tân-Phố — 625 —

Kin-tuy — 100 —

Trò-lèn-tòng-công-tất-cả-là

13-agn-5-trăm-13 người.

Áy-1-

chưa-kè-dêu-noi-Vân-Nam,

Qui-ctai-Puict-kieu-Giang-tay,

Giáp-ty-Tứ-xuyen-Nhiệt-Hà

Đông-tam-tinh-song-phóng

chứng-cứng-chứng-ngoài-vai-ba

vàn-i-giới-mà-uôi.

Vậy-éu-dần-hết-lại-mà-kè-thi

cả-thay-có-dến-hai-mươi-vạn

người.

A LA PENSEE

50, đường Charner

Từ đây có bến cát thứ hành bến

để đi dám mía. Khi đông rã, ngô

mà già lại rất h

Hồi tại nhà M° JUD.

(Ban tìn vòn ngày vòn đam).

NHO'N DỊP GẦN TẾT

Đó đê tết anh em bà con không gì quý bằng :

RƯỢU BỒ HIỆU MAUBAR

là một thứ rượu thiêt tinh hảo có pha (cola-coca quinquina và glycéro phosphate)

Từ nay tới tết hê ai mua rượu bồ MAUBAR thi Bồn-Đường sẽ tặng không một ve dầu mía (Essence de menthe) thiêt tối hiệu ĐẤU-CHÂU

Có bán tại :

DAI-PHÁP DAI DUỐC PHÒNG

Món bài 84-90, Đường d'Ormay — SAIGON

Nº 38500

Saigon — Imp. du Than-Chung

Le Gérant : NGUYEN.VAN.BA

